

Verslag van de activiteiten van Vrouwen Tegen Uitzetting over 2018

Beste vriend(in) van Vrouwen Tegen Uitzetting,

Hier is weer de jaarlijkse nieuwsbrief van Vrouwen Tegen Uitzetting (VTU) waarin we verslag doen van onze activiteiten en vertellen over de ontwikkelingen in het asielbeleid.

De vrouwen van We Are Here

De groep van We Are Here is verspreid over een aantal gekraakte panden in de stad. De vrouwen die in een apart 'vrouwenpand' wonen hebben door de opeenvolgende ontruiming en een roerig jaar achter de rug. Drie vrouwen kregen dit jaar eindelijk een verblijfsvergunning, tot grote vreugde van iedereen, maar dit is voor de vrouwen slechts een van de weinige lichtpuntjes. Het grote obstakel vormt het niet kunnen bewijzen van de identiteit, omdat de meesten zonder papieren in Nederland zijn gekomen. Met enorm veel moeite verkregen nieuwe bewijzen van identiteit, zoals een geboortebewijs uit Ethiopië of een doopbewijs van een kerk in Eritrea, worden glashard door de IND als 'niet geloofwaardig' terzijde geschoven. En daarmee is de asielaanvraag dan afgewezen. Naar onze mening in veel gevallen onterecht, maar de wegen van de IND zijn ondoorgrondelijk, want iedere controle op hun beslissingen ontbreekt. Drie Somalische vrouwen uit de groep hebben de hoop opgegeven en zijn één voor één uit Nederland vertrokken naar een ander Europees land. Twee vrouwen wachten in een AZC op een nieuwe kans.

Na een lange tijd in de Roëllstraat is in april de groep vrijwillig uit het gebouw gegaan, omdat

het de reputatie van WAH is dat ze een pand verlaten als het moet. De vrouwen demonstreerden op 11 april voor het

stadhuis voor 24 urenopvang. Ze overhandigden een petitie aan de gemeenteraadsleden met hun eisen. Aangezien er geen oplossing vanuit de gemeente

kwam, werd opnieuw een pand gekraakt, nu aan de Leidsegracht.

'Nu woon ik echt aan een gracht!' zei een vrouw opgewekt. Van

de oorspronkelijk 17 vrouwen wonen er nu zeven in het pand aan de Kruitberg in de Bijlmer.

Een enorme meevaller is dat de eigenaar heeft toegezegd dat ze er nog vijf maanden mogen blijven.

De vrouwen doen op allerlei manieren hun best om zelf in hun onderhoud te voorzien, vooral schoonmaken, koken en kinderoppas. Een aantal van hen volgt lessen in de Dominicuskerk (alfabetiseringscursus) en taallessen bij het cursuscentrum AKROS, sommigen zelfs meerdere keren per week. Het is niet alleen een mogelijkheid de Nederlandse taal te leren maar ook belangrijk om de dagen door te komen en niet eindeloos te piekeren. Voor elf vrouwen betaalt VTU de reiskosten van het openbaar vervoer naar de diverse locaties: rond de € 90 per week.

De koene zwemsters

Dit jaar hebben vijf tot tien vrouwen regelmatig en met groot plezier gezwommen, onder begeleiding van twee VTU-sters. Sommigen begonnen met nogal wat angst voor water, maar snel leerden ze drijven en zwemmen. Nu zijn er ongeveer acht vrouwen uit verschillende We Are Here-locaties die op les zitten om diploma A te halen. Daarvoor moeten ze veel oefenen en het is fijn om te zien hoe vrolijk ze worden van het zwemmen en hoe hun eigenwaarde groeit. De warme douche aan het einde is ook erg prettig, wanneer je in een kraakpand zit zonder warm water.

We hadden een nare ervaring in het zwembad in Noord, waar twee van de vrouwelijke badmeesters dachten dat de begeleidsters van VTU zwemles gaven – waarvoor ze huur zouden moeten betalen – en dat keer op keer kwamen zeggen. Dit terwijl de vrouwen gewoon ingeschreven stonden voor lessen, maar een wachttijd van minstens zes maanden moesten overbruggen. De vrouwen hebben een brief geschreven om te zeggen dat ze zich niet gerespecteerd voelden en niet meer kwamen. Inschrijfgeld voor de les is nooit teruggegeven. In de lange hete zomer van dit jaar zijn we een paar keer naar het strand op IJburg geweest, lunch mee, totdat de blauwalg dit onmogelijk maakte. Vervolgens kwamen we terecht in het Brediusbad, heerlijk buitenbad waar niemand zich met ons bemoeide. Sinds september wordt er gezwommen in het Bijlmerbad, waar het helemaal naar ieders zin verloopt en nu zeven vrouwen ingeschreven staan voor les.

Afgewezen asielzoekers vaker in het nieuws

We Are Here kreeg het afgelopen jaar vaker positieve aandacht in de pers. Zo deed [ATS](#) verslag van de demonstratie van de vrouwen op 11 april bij de Stopera nadat ze het pand aan de Roëllstraat moesten verlaten en dakloos waren geworden. Ook in de landelijke pers worden afgewezen asielzoekers minder vaak als 'illegaal' en 'uitgeprocedeerd' aangeduid, en vaker als 'ongedocumenteerd'.

Vorig jaar rond kerst wijdde het VPRO-radio-onderzoeksprogramma Argos twee uitzendingen aan de problematiek van de afgewezen asielzoekers en de situatie van de (Ethiopische) Eritreeërs die niet terugkunnen. Een van de problemen die tot het juridisch vacuüm waarin deze asielzoekers zich bevinden is dat ze voor de benodigde documenten naar de Eritrese ambassade moeten terwijl al heel lang bekend is dat die helemaal niet meewerkt. Dit werd 23 december 2017 aan de kaak gesteld in de eerste van de twee Argos-uitzendingen, [Hoe bewijs je waar je huis stond?](#) De tweede uitzending, [Hoe een hartpatiënte op straat belandt](#), werd op 6 januari 2018 uitgezonden. Dit programma werd in 2018 in Berlijn bekroond waardoor het ook een internationaal publiek bereikte.

Asiel, het kan ook anders! 24 februari 2018 in de Balie

Ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag organiseerde VTU een bijeenkomst over het asielbeleid. Kun je in plaats van de huidige antimigratie-benadering ook anders kijken naar het opvangen – of beter nog ontvangen – van mensen die om wat voor reden dan ook hun eigen

land hebben moeten verlaten? Jazeker, dat kan! Er zijn wel degelijk mogelijkheden om asielzoekers uit de handen van smokkelaars te houden en ze hartelijk te ontvangen.

In een volle Balie benadrukte asieladvocaat *Maartje Terpstra* dat er meer aandacht moet zijn in de asielprocedure voor vluchtmotieven die te maken hebben met vrouw-zijn, zoals seksueel geweld, gedwongen huwelijken of eerwraak. Die komen vaak niet aan bod of worden niet serieus genomen. Ze bracht

het 'Verdrag van Istanboel' weer onder de aandacht waarin is afgesproken dat zogenaamde gendergerelateerde asielmotieven ook gelden als grond voor het Vluchtelingverdrag. In tegenstelling tot een aantal andere landen past Nederland deze optie nauwelijks toe. Terpstra gaf een aantal verbeterpunten aan, onder andere méér aandacht voor gendergerelateerde asielmotieven in de procedure én meer deskundigheid van IND-ambtenaren op dit vlak. Daar moeten we onze politici maar eens mee confronteren. De bijdrage van Maartje is [hier](#) te lezen.

Marlou Schrover, hoogleraar Geschiedenis van migratie en sociale verschillen aan de Universiteit van Leiden, had een historische benadering van de migratiegeschiedenis. Ze liet zien hoe Fortuyn en Wilders de homo- en vrouwenemancipatie kaapten voor hun xenofobe en islamofobe agenda's. Kern van haar bijdrage: in de verschillende perioden van onze naoorlogse geschiedenis is er ook op heel verschillende manieren tegen de komst van vluchtelingen aangekeken. (Zo wordt er nu vooral in 'watertaal' over vluchtelingen gesproken: we worden overspoeld door stromen vluchtelingen, een tsunami, enzovoort). Maar waar het eens anders was, kan het nu ook weer anders worden!

En dat was precies waar *Thomas Spijkerboer*, hoogleraar Migratierecht aan de Vrije Universiteit, ook op uitkwam: voordat in 1990 de Koppelingswet werd ingevoerd was het heel gewoon dat iedereen in Nederland, ook iemand die niet over de juiste papieren beschikten, gebruik kon maken van basisvoorzieningen en kon werken met een sofinummer. Aan de hand van drie grote onderzoeken toonde hij aan hoe een steeds strikter asiel- en migratiebeleid het tegenovergestelde bereikt van wat het wil: als je het zo moeilijk maakt om je land binnen te komen, dan gaan degenen die er zijn nooit meer weg. Zijn conclusie overall: strenger migratiebeleid leidt niet tot minder migranten, vaak zelfs tot meer migranten! Spijkerboer schetste alternatieve opties voor de opvang van vluchtelingen, zoals visa voor mensen uit oorlogsgebieden, om daarmee mensensmokkel te ondermijnen. Of een sponsorsysteem zoals in Canada, en stadsrechten voor ongedocumenteerden. Tot slot maakte Thomas de koppeling tussen een restrictief migratiebeleid en de gelijktijdige afbraak van de sociale zekerheid en de sociale woningbouw in de jaren negentig 'omdat de markt zogenaamd alles beter kon'. Zijn pleidooi: erken dat mensen die zich onderaan de arbeidsmarkt en onderaan de woningmarkt in een kwetsbare positie bevinden, wel degelijk reden hebben om zich bedreigd te voelen

door migranten aangezien die veelal ook onderaan beginnen. Iets dat volgens hem door links en rechts ontkend wordt. Maar, zei hij: migratie is een gegeven, maar asociaal beleid is

dat niet. Je kunt iets doen!

In een vrolijk intermezzo gaven vrouwen van VTU een zwem-modeshow om geld op te halen voor hun zwemlessen.

Een deel van Spijkerboers bijdrage en al zijn opties kun je horen via de opname van [Gadaa Hunde](#). Voor een uitgebreid verslag met mooie foto's zie het [verslag](#) van Anja Meulenbelt.

Stadsrechten: mogen werken en studeren!

In Amsterdam wordt de roep om stadsrechten voor iedereen die hier woont, steeds groter. Ongedocumenteerden zouden daarmee ook het recht krijgen om te werken en te studeren. Politieke lobby is nodig. In Amsterdam ijvert o.a. [Amsterdam City Rights](#) hiervoor. Wij sluiten ons graag bij die lobby aan: als u een schoonmaakster of kinderoppas nodig heeft, laat het weten dan geven wij het door aan de vrouwen.

24 uursopvang

Er waait een andere wind in Amsterdam sinds deze stad een links college heeft: eindelijk is er ook hier de bereidheid om 24 uursopvang te realiseren, zoals die ook bestaat in Groningen, Utrecht en Rotterdam. Het gaat om 500 opvangplekken voor ongedocumenteerden. Drie hele dagen is er overlegd over het Amsterdamse uitvoeringsplan met alle 'stakeholders': gemeenteambtenaren, VluchtelingenWerk, ASKV, HVO, Leger des Heils, IND, Dienst Terugkeer en Vertrek, We Are Here en ... twee VTU-sters. Wij hebben er alles aan gedaan om duidelijk te maken in welke situatie afgewezen asielzoekers door het rijksbeleid terecht komen, maar dat was niet makkelijk in dit zeer diverse gezelschap. VTU heeft hartstochtelijk gepleit voor een langere periode van opvang, want de 1,5 jaar die er nu voor staat is volgens ons niet lang genoeg om een juridische procedure op gang te krijgen, voor een onafhankelijke organisatie, voor gedegen betaalde! juridische ondersteuning en voor kleinschalige opvang, met als lichtend voorbeeld de [Vluchtmaat](#) en bijvoorbeeld ook de Stichting Noodopvang Dakloze Vreemdelingen Utrecht, [SNDV](#). Maar hoe een en ander uiteindelijk georganiseerd gaat worden, en wie wel en wie niet toegelaten zullen worden – wij houden ons hart vast. Duidelijk is in elk geval dat de opvang niet voor juli 2019 zal starten.

Geheel los hiervan staat het akkoord tussen het Rijk en gemeenten over vijf landelijke vreemdelingenvoorzieningen, [LVV's](#) (zie de website van de [Vluchtmaat](#) voor nadere uitleg en het [Verblijfflog](#) van de sectie migratierecht van de VU voor een uitgebreid commentaar). Ook Amsterdam krijgt zo'n voorziening, maar hoe de gemeentelijke opvang en de Rijksvoorziening zich onderling gaan verhouden, daarover moeten de onderhandelingen nog beginnen.

Het Kinderpardon

Van diverse kanten wordt geijverd voor een fatsoenlijker Kinderpardon, zie onder meer de acties Ik Blijf Hier van [Defence for Children](#) en Ze Zijn Al Thuis van [De Goede Zaak](#). Ook de [kerken](#) pleiten voor een ruimhartiger kinderpardon; in de Gereformeerde kerk in Katwijk is een doorlopende dienst gestart om een gezin voor uitzetting te behoeden, een initiatief dat nu is overgenomen door de Haagse Bethelkerk. Dat er onder de 144 Kinderpardon-gemeenten veel CDA-gemeenten zijn geeft hoop op een veranderende positie van het CDA. Tot slot noemen we de actie van Tim Hofman [Terug naar je eigen land](#) (aanrader!), die vorige week de oogst kon aanbieden aan de minister: 250.400 handtekeningen vóór een verruimd

kinderpardon.

Verwesterst en nu?

Onlangs werd de IND teruggefloten door de Raad van State (RvS): ze moeten beter kijken naar de verwestering van vrouwelijke asielzoekers. Of dit alleen geldt voor jonge vrouwen die als kind naar Nederland zijn gekomen, is nog de vraag. Er zijn namelijk ook andere recente uitspraken van de RvS bekend: 'Dat vrouwen in Nederland in meer vrijheid kunnen leven dan in landen van herkomst is geen reden hun een asielvergunning te verlenen. Daarvoor is het vluchtelingenrecht niet bedoeld.' VTU onderzoekt mogelijkheden voor een lobby voor meer aandacht voor dit aspect in de asielzaken van de vrouwen van We Are Here. We blijven aandacht vragen voor gendergerelateerd geweld.

Kritiek op de asielprocedure

Voorstanders van een strikt asielbeleid, de staatssecretaris, vele politici en media halen als het om uitzetting gaat vaak aan dat de 'rechter toch geoordeeld heeft' en dus ... Maar de Nederlandse rechter toetst 'marginaal': checkt alleen of IND de procedure heeft gevolgd en kijkt niet naar de inhoud van de aanvraag. Karin Geertsema promoveerde onlangs op een onderzoek naar deze marginale toetsing, en stelt vast dat deze in strijd is met het Unierecht (Europees recht), dat een inhoudelijke toetsing voorschrijft. Bovendien, betoogt Geertsema, heeft de IND in dit systeem een dubbele pet op: asielverzoeken beoordelen en tegelijkertijd uitvoering geven aan een restrictief immigratiebeleid. Lees [hier](#) over dit onderzoek.

Onlangs is aan het licht gekomen dat er gefraudeerd wordt binnen de IND bij de beoordeling van herhaalde asielverzoeken; die moet door een andere ambtenaar gebeuren dan degene die het verzoek in eerste instantie heeft afgewezen. Door met handtekeningen te knoeien wordt deze regel ontrokken. Ongetwijfeld om tijd te besparen: de IND kampt met een gigantisch personeelstekort. Wie zich aanmeldt met een asielverzoek kan zomaar te horen krijgen dat het eerste interview over (gemiddeld) 43 weken plaats zal vinden. Natuurlijk loopt de duur van de asielprocedure door de lange wachttijden flink op. Vaak wordt de schuld hiervan bij de asielzoekers zelf gelegd, die maar zouden 'doorprocederen', maar wat weinigen weten is dat de IND tegen bijna elke rechterlijke beslissing die in haar nadeel uitvalt onmiddellijk beroep aantekent.

Dit is dus ondersteuning voor het pleidooi dat VTU al jarenlang houdt: er moet onafhankelijk toezicht komen op de IND.

Buddy's

Velen van VTU zijn buddy van één of meer vluchtelingenvrouwen. Dat houdt in dat we helpen bij de voorbereidingen voor een mogelijke herhaalde asielaanvraag (hasa), zo nodig meegaan naar een advocaat of het Rode Kruis voor informatie, brieven van de overheid vertalen en meegaan naar dokter of ziekenhuis. Vaak kunnen we alleen maar helpen de moed erin te houden, maar dit jaar hebben weer drie vrouwen status verkregen. Het verhaal van één van de vrouwen, Maryama Omar, vindt u [hier](#). De drie behoren tot de in totaal 117 mensen van We Are Here die in de loop van de afgelopen zes jaar een verblijfsvergunning hebben veroverd, dankzij de hulp van gedreven asieladvocaten en ondersteund door de buddy's. VTU is betrokken bij de organisatie van dat overkoepelende buddysysteem: nieuwe buddy's

zijn welkom! Aanmelden kan bij aliedblom@gmail.com.

Financiële Commissie van We Are Here

VTU heeft zitting in de financiële commissie van We Are Here, die tot taak heeft fondsen te werven en vervolgens de gedoneerde gelden ordentelijk onder de verschillende groepen te verdelen. Geen gemakkelijke taak, en we zien dan ook reikhalzend uit naar het begin van de 24 uursopvang in de hoop dat dat iets zal oplossen.

Buitenpost: Gabbi Wierenga in Den Bosch

Gabbi Wierenga heeft meer dan 25 jaar asielzoeksters met kinderen opgevangen in haar eigen huis en overal waar ze ook maar opvang kon organiseren. Naast opvang biedt ze hulp bij het bestuderen van de dossiers en het aanspannen van en voorbereiden op een herhaalde asielaanvraag. Omdat de gemeente Den Bosch het haar de laatste jaren door herhaaldelijke politie-invallen wel heel moeilijk maakt, durft ze geen permanente opvang meer te bieden, maar is ze, naast adviseur in asielzaken, doorgangsadres naar veiliger onderkomens. Toen haar een hoge boete werd opgelegd wegens het onderdak geven aan 'vreemdelingen van wie zij kon weten dat die zonder geldige verblijfsstatus in het land verbleven', wilde ze de zaak laten voorkomen, maar die is geseponneerd wegens gebrek aan bewijs!

Financiën VTU

In het afgelopen jaar heeft VTU ruim € 9000 besteed. Een groot deel van het geld is uitgegeven aan reisgeld, met name voor openbaar vervoer naar de Nederlandse les, waar sommige vrouwen een paar keer per week heen gaan. De kraakpanden bevinden zich bijna allemaal aan de buitenranden van de stad en de meeste vrouwen fietsen niet. Een tweede grote uitgavenpost is het zwemmen: de tram erheen, de entree en het lesgeld. Verder dekt VTU bijzondere kosten, voor de tandarts, voor leges en ondersteuning van het werk van Gabbi Wierenga in Den Bosch. Dat kan allemaal dankzij uw giften. Er is nu nog € 1.860 in kas. Als u een financieel jaarverslag wilt ontvangen, laat het ons weten.

Bijdragen voor de activiteiten van VTU in het nieuwe jaar zijn zeer welkom:

NL39 INGB 0007 8147 05 t.n.v. Vrouwen Tegen Uitzetting. VTU is door de belasting erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling dus giften zijn fiscaal aftrekbaar.

Namens alle vrouwen van VTU, Farangis Osivand, voorzitter, Alied Blom, Marijke Crusifix, Brit de Jong, Negede Kumbi, Hermine Linnebank, Mieke Maassen, Ellen Santen, Marjan Sax en Myra ter Meulen,

Volg onze activiteiten op [FaceBook](#) (voor iedereen toegankelijk, ook als je zelf niet op Facebook zit!) of op onze [website \(www.vrouwentegenuitzetting.com\)](http://www.vrouwentegenuitzetting.com).

Overigens... zijn wij van mening dat er onafhankelijk toezicht moet komen op de IND.

